

KULTURNÍ KALENDÁŘ

města

HRANIC

Duben 1959

Vydává okresní Dům osvěty v Hranicích. Cena 20 haléřů

Z HISTORICKÉHO KALENDÁŘE.

1. 4. 1809 se narodil Nikolaj Vasiljevič Gogol, ruský spisovatel.
3. 4. 1849 zemřel Julius Slowacki, polský básník.
4. 4. 1945 byl vyhlášen Košický vládní program.
5. 4. 1794 zemřel Georges Jacques Danton, francouzský revolucionář.
6. 4. 1899 se narodil Josef Toman, básník a dramatik.
7. 4. 1878 byla u nás založena sociálně demokratická strana (81. výročí).
10. 4. 1884 se narodil Josef Toman, básník a dramatik.
11. 4. Den mezinárodní solidarity protifašistických bojovníků.
14. 4. 1759 Zemřel Georg Friedrich Händel, německý hudební skladatel. Narodil se 23. února 1685 (200. výročí smrti.)
15. 4. 1899 se narodil Emanuel Fiala, filmový herec a hudební skladatel.
16. 4. 1949 byla podepsána smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi ČSR a Maďarskem (10. výročí).
16. 4. 1889 se narodil Charles Penser Chaplin, anglický filmový herec (70. výročí).
17. 4. 1894 se narodil Nikita Sergejevič Chruščev, předseda Rady ministrů SSSR a první tajemník Ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu.
21. 4. 1839 se narodil František Ferdinand Šamberk, dramatik a herec.
22. 4. 1870 se narodil Vladimír Iljič Lenin (89. výročí narození).
23. 4. 1948 byla podepsána smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi ČSR a Bulharskem (11. výročí).
24. 4. 1949 byla založena pionýrská organizace ČSM (10. výročí).
26. 4. 1945 osvobodila Sovětská armáda Brno (14. výročí).
27. 4. 1904 se narodil Miloslav Disman, nositel Řádu práce

1. týden

1. dubna — Lidová akademie. — Léta 80. a 90. XIX. století. — Přednáška v čítárně OLK v 19,30 hod., přednáší s. Sedlák.
2. dubna — Co jsme viděli na Lipském veletrhu — beseda v závodním klubu Sigma ve 20 hod.
5. dubna — Představení loutkářského souboru DO — klubovna DO v 9,30 hodin.

Z MINULOSTI NAŠEHO MĚSTA.

Den 4. dubna je v kulturním kalendáři našeho města spojen se vzpomínkou na našeho rodáka Josefa Heřmana Agapita Gaillaše, který se narodil toho dne roku 1756.

S jeho jménem se setkáváme v dějinách naší literatury doby národního obrození, kam se zapsal trvale jako básník a národní buditel. Avšak neméně si zaslouží naši vzpomínky jako obětavý občan našeho města — jako lékař téměř 50 let ochotně a většinou bezplatně sloužil svým spoluobčanům, zvláště chudým, zřídil pro ně ve svém domku nemocnici, usiloval o povznesení hranického školství, položil základ k veřejné knihovně.

120. výročí jeho smrti, jehož budeme vzpomínat v příštím roce, bude nám jistě příležitostí, abychom si jeho dílo opět širěji připomněli.

KOŠICKÝ VLÁDNÍ PROGRAM.

Nikdy nezapomenu na tu zprávu:

Dne 4. dubna 1945 se ujala ve svobodných Košicích své funkce vláda národní fronty Čechů a Slováků, první československá vláda, v níž rozhodující slovo neměla buržoasie. Tato vláda vyhlásila 5. dubna svůj historický vládní program. Košický vládní program se stal podkladem pro zrovnoprávnění Čechů a Slováků, pro očistu našeho veřejného života, pro zřízení národních výborů a pro hluboké hospodářské přeměny, jež byly základem k výstavbě socialismu v osvobozené republice.

2. týden

7. dubna — Lidová akademie. — Důkazy života ve zkamenělinách našeho okolí — přednáška v čítárně OLK v 19,30 hodin. Přednáší Dr. Vladimír Vašíček.
Divadlo hudby: „Po staré řece“ — nahrávky písní černošského zpěváka Paula Robersona s průvodním slovcem. Začátek v 19,30 hodin.
Koncert Janáčkova kvarteta — hudební škola ve 20 hodin.
8. dubna — Lidová akademie. — Literatura na počátku našeho století a v období mezi dvěma válkami. Čítárna OLK v 19,30 hod.
9. dubna — Koncert MF — účinkuje Josef Chuchro, hudební škola. Začátek ve 20 hodin.
10. dubna — Oblastní přehlídka ochotnických divadelních souborů. — Sál domu osvěty ve 20 hodin.
11. dubna — Oblastní přehlídka ochotnických divadelních souborů. — Sál domu osvěty ve 20 hodin.
12. dubna — Představení loutkářského souboru DO — klubovna DO v 9,30 hodin.
Oblastní přehlídka ochotnických divadelních souborů. — Sál domu osvěty ve 20 hodin.

3. týden

15. dubna — Lidová akademie. — Literatura v období lidově demokratického řádu, čítárna OLK v 19,30 hodin. Přednáší soudr. Dragoun.
16. dubna — Pásmo krátkých technických filmů — závodní klub Sigma ve 20 hodin.
19. dubna — Představení loutkářského souboru DO. Klubovna DO v 9,30 hod.
Beskydské divadlo — „Noc na Karlštejně“ — sokolovna ve 20 hodin.

DIVADELNÍ OCHOTNICKÉ HNUTÍ NA OKRESE HRANICE, KOJETÍN, PŘEROV.

O tradici Jiráskova Hronova dnes u nás každý občan ví. Ovšem v Hronově — poněvadž to bylo vyvrcholení celostátní soutěže — mohlo sehrát svá představení jen několik opravdu nejvyspělejších souborů. Jistě není správné, aby ostatní soubory, které nácviku hry věnují stejnou práci a množství volného času, nemohli své představení sehrát před širším publikem. Proto letošní soutěž je organizována v menších celcích, a tedy také více souborů má možnost se zúčastnit přehlídek. Pro soubory skupiny A, kterých pracuje nejvíce, proběhne oblastní přehlídka okresů Hranice, Kojetín, Přerov, která se uskuteční v dnech 10. až 12. dubna. Z každého okresu se přehlídky zúčastní jeden soubor, který byl v soutěži vyhodnocen jako nejlepší. Přehlídka nám jistě ukáže, na jaké úrovni je ochotnické divadelní hnutí každého z účastněných okresů, jaká péče je souborům věnována.

Představení přehlídky se budou konat vždy ve 20 hodin v sále Domu osvěty. Blížší o souborech, které se přehlídky zúčastní a s jakou hrou, se dozvíte včas na plakátech.

4. týden

21. dubna — Divadlo hudby. — „Vítězná píseň Jaroslava Ježka“, díl 3. Začátek v 19,30 hod.
22. dubna — Večer otázek a odpovědí. „Udržení světového míru“. Čítárna OLK v 19,30 hodin.
23. dubna — Vystoupení učňovského orchestru Sigmy — závodní klub ve 20 hodin.
28. dubna — Klavírní koncert Zdeňka Stibora — hudební škola ve 20 hodin.

PŘIJĎTE MEZI NÁS!

V Hranicích nacvičuje na II. celostátní spartakiádu na 500 cvičenců. Zjišťujeme však, že je velmi slabě zastoupena složka starších žáků a mužů. Ptáme se především vás, otcové, co dělají vaši chlupci v době volna, proč nenavštěvují cvičení základní tělesné výchovy v našich tělovýchovných jednotách Spartaku a Tatranu Hranice. Snad by také neuškodilo, kdybyste vy sami šli dobrým příkladem vstříc a zapojili se do nácviku na II. celostátní spartakiádu.

Za 3 měsíce bude již konána okresní spartakiáda, tentokrát v Lipníku n. B., v rámci otevření nového stadiónu a je proto nejvyšší čas začít s přípravou, a to již bude nutné mnoho dohánět.

V. I. LENIN.

Dne 22. dubna uplyne 89 let ode dne, kdy se v Simbirsku narodil Vladimír Iljič Lenin. I v teorii i v každodenním praktickém boji dělnického hnutí je celý jeho život revolucionáře spjat s úsilím o vítězství dělnické třídy. Lenin obohatil marxismus o nové myšlenky a rozvinul jej tvůrčím způsobem v epoše imperialismu.

Po vítězství Velké říjnové socialistické revoluce řídil Lenin ještě 7 let budování nového sovětského státu. Z jeho iniciativy byla v roce 1919 založena III. internacionála. Roku 1959 je tomu 35 let, kdy mezinárodní proletariát s hlubokým smutkem přijal zprávu, že po těžké nemoci 21. ledna 1924 vydechl Lenin v Gorkách u Moskvy naposled.

RUSKÁ VOJSKA V 18. STOLETÍ V NAŠEM KRAJI.

Moravská brána, půvabné údolí otvírající se od Hranic podél řeky Bečvy do úrodných rovin Hané, byla v minulosti mnohokrát svědkem významných historických událostí. Připomeňme si zde trojí setkání našich předků s ruskými vojáky v 18. století.

Pokud je nám známo, po prvé „maširoval lid vojenský moskovitský neb ruský skrze naše místo Hranice a zde noclehoval předem dne 21. maje 1736“, jak napsal hranický pisarš Chramek. Ruské pluky byly tehdy vyslány na pomoc císaři Karlu VI. ve válce s Francií. Setkání s ruskými vojáky byla událost, která na dlouhou dobu zaujala myslí našich předků. Svědčí o tom to, že byla na předních místech zaznamenána na dvou listinách, uložených do bání radniční věže hranické v roce 1738. A hranický důchodní Awrath ve své zprávě uvedl: „Byli to silní lidé, oděni v modré kabáty, červené vesty, lemované klobouky ...“ A vzpomínaje na setkání s ruskými důstojníky, dodal: „... dobře jsem se s nimi našel.“

Již za dvanáct let později, v létě 1748 procházela Pobečvím mnohotisícová ruská armáda směrem k Olomouci a dále do Čech. Poslala ji tehdy carevna Alžběta na pomoc Marii Terezií v boji proti Francii, která byla spojencem Pruska, jež nedlouho předtím uralo českým zemím Slezsko. Před 210 lety v zimě 1748/49 se tato vojska při návratu na východ zdržela půl roku na Moravě. Také v obcích našeho kraje přezimovalo tehdy několik oddílů a byli jejich příslušníci zde srdečně přijati. Dokladem toho jsou upřímná slova, kterými zakončil svou zprávu o pobytu ruských vojáků v Drahotuších rektor tamní školy Josef Reger: „... lidi plakali i vojáci, dyš odcházeli, neb se jeden od druhého naučili řeči a neublížili ani lidom ani kuřeti a dali se potřebovat ke všemu dílu.“

A konečně po třetí v 18. století — právě před 160 lety — na sklonku roku 1798 a až do srpna 1799 procházely Moravskou branou vojenské sbory slavné Suvorovovy armády, vyslané do Itálie proti napoleonským vojskům. V březnu 1799 projížděl úzkými ulicemi hranickými tchdy již téměř sedmdesátiletý vojévůdce Suvorov, který pak vypudil Francouze ze severní Itálie a vyznamenal se odvážným převedením své armády přes Alpy.

Naši předkové poznali v ruských vojácích příslušníky svobodného slovanského národa, mluvícího příbuznou řečí a oblíbili si je. Tato setkání přispěla k posílení národního vědomí a slovanského citění našeho lidu.

KULTURNÍ POŘADY

v československých státních lázních Teplicích n. B.

10. dubna — Beseda při harmonice — lázeňská budova — 19,30 hod. Večer operetních a tanečních melodií, národních písní. — Účinkují: Milena Kudrnová — zpěv a Vladimír Hradil — harmonika.
11. dubna — Jaro v hudbě a poezii — Sokolovo v 19,30 hod. Účinkují: Miroslav Molks, konc. mistr opery stát. divadla v Ostravě, Milena Štaffová — soprán, Dr. Jiří Volejník — baryton, u klavíru Ad. Vozka, dirigent KD OS Olomouc.
18. dubna — Večer sborových zpěvů — Sokolovo v 19,30 hod. Účinkuje pěvecký soubor Orlice — Domu osvěty Prostějov.
25. dubna — Valaško moje, zdrávo buď! — lázeňská budova — 19,30 hodin. Účinkuje 35členný krojovaný soubor jedenáctiletých Vzetin v pásmu valašských písní, tanců a veršů.
30. dubna — Večer sborových zpěvů — lázeňská budova — 19,30 hodin. Účinkuje ženský a mužský pěvecký sbor Jurik — ZK Sigma Hranice.

Každou neděli odpoledne se koná v hlavní lázeňské budově koncert orchestru závodního klubu Sigma, řídí Rudolf Klívar.

MÁTE NOVÝ FOTOAPARÁT?

V polovině března přistoupila naše vláda k dalšímu snížení cen spotřebního zboží. Tím stouply relativní mzdy pracujících a jejich kupní síla. Zbývá nyní více prostředků k zakoupení předmětů, které sice nejsou nezbytně nutné k životu, ale které patří k životu kulturního člověka, jehož nároky a požadavky na životní úroveň se stále zvyšují. Jistě i vy jste si již koupili nebo šetříte na pračku, rádio, televizor, hodinky a mnozí z vás na fotoaparát.

Fotografické umění nachází více a více zájemců mezi našimi občany, poněvadž fotografování nejen potěší samotného fotoamatéra, ale pěkné fotografie jsou také milou upomínkou na příjemně prožitou dovolenou, na výlet do přírody či podobný zážitek. Avšak při fotografování musíme také myslet na to, že materiál, kterého používáme, ať už jsou to filmy, papíry, vývojky či ustalovače, je převážně devizovým zbožím a právě neodborným zacházením přichází ročně mnoho cenného materiálu nazmar. Usilujeme tedy o to, aby všichni vlastníci fotoaparátů měli možnost získat alespoň povšechné vědomosti o fotografování a požádáme pro ně několik akcí ještě před nástupem na letní dovolené, kdy je nejvíce fotografování rozšířeno. Již v dubnu bude uskutečněna přednáška profesora K. O. Hrubého z Brna, která jistě uspokojí všechny zájemce o fotografování, poněvadž část večera bude věnována dotazům posluchačů. Pro ty, kteří již fotografování poněkud rozumí, vyhlášíme Dům osvěty spolu s poradním sborem pro amatérskou fotografii soutěž o účast na výstavě amatérské fotografie, která se uskuteční ve dnech 22. června až 5. července letošního roku. Zde jsou podmínky účasti na výstavě.

1. Výstavy fotografií se mohou zúčastnit všichni občané hranického okresu (vyjma fotografy z povolání, fotografů výtvarníků).
2. Výstava bude instalována v Rytířském sále radnice v Hranicích od 22. června do 5. července 1959.
3. Fotografie nejmenšího formátu 13×18 cm jak barvené, tak černobílé, libovolného námětu, zašlete prostřednictvím svých závodních fotokroužků, ostatní fotoamatéři, kteří nejsou orga-

nizování ve fotokroužcích, přímo na adresu okresní Dům osvěty v Hranicích.

Zásilku označte na obalu „Výstava fotografií“. Uzávěrka zaslání je 10. června 1959.

4. Fotografie nezasílejte v paspartách. Na zadní straně fotografie uveďte název snímku, plnou adresu autora, případně v kterém fotokroužku je autor organizován.

5. Komise složená z členů poradního sboru provede výběr ze zaslanych fotografií pro výstavu.

6. Fotografie budou autorům vráceny nejpozději do jednoho měsíce po skončení výstavy.

7. Každý vystavující obdrží katalog výstavy.

Během výstavy bude provedena beseda fotoamatérů s některým odborníkem z přerovské Meopty. Bližší údaje o dubnové přednášce a besedě se dozvíte na plakátech a v hlášení místního rozhlasu. Těší se na vaši účast nejen při teoretických výkladech, ale přímo na výstavě, kde sami ukážete výsledky své zájmové práce.

Programy kina „OKO“ na měsíc duben 1959.

31. 3.— 2. 4. Střecha — italský — mládeži od 10 let.
Krátký film: Hokejové vzpomínky — Vypuštění první kosmické rakety.
3. 4.— 6. 4. Útěk ze stínu — ČSR — mládeži nepřístupno.
Krátký film: 15. březen.
7. 4.— 9. 4. Vzpomínka v srdci — SSSR — mládeži od 10 let.
Krátký film: Istanbul.
10. 4.—13. 4. Kufr snů — Itálie — mládeži nepřístupno.
Krátký film: Travertín.
14. 4.—15. 4. Vlastní cestou — NDR — mládeži od 10 let.
17. 4.—20. 4. Štěstí přijde v neděli — ČSR barevný — mládeži od 10 let.
Krátký film: Nad oblaky.
21. 4.—23. 4. Nezdojný — Indie — mládeži od 10 let.
24. 4.—27. 4. Jednoho dne pochopíš — SSSR — mládeži od 10 let.
Krátký film: Darujte odpovědně.
28. 4.—30. 4. Železný květ — maďar. — mládeži nepřístupno.
Krátký film: Chlapec a kurýr.

Hrajeme denně v 17 a 19.30 hodin.

*

Představení pro mládež každou sobotu v 15 hodin:

4. 4. Blondáček Petr — NDR — česky mluvený.
11. 4. Bylo jedno přátelství — ČSR.
18. 4. Sultán a smělý stavitel — bulharský barevný.
25. 4. S Kačenkou za pohádkou — SSSR barevné pásmo.

Každou neděli od 9 do 11.30 hodin nepřetržitý provoz
programů kina ČAS.

R 108109 MTZ 11 59 Hu 2579